

51

U S T A W A

z dnia 4 lutego 1950 r.

o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji.

R o z d z i a ł 1.

Władze.

Art. 1. 1. Dla celów ochrony przeciwpożarowej tworzy się Komendę Główną Straży Pożarnych, podległą bezpośrednio Ministrowi Administracji Publicznej i obejmującą zasięgiem swego działania obszar całego Państwa.

2. Tworzy się wojewódzkie komendy straży pożarnych, a dla obszaru m. st. Warszawy i m. Łodzi — Warszawską i Łódzką Komendę Straży Pożarnych, podległe Komendzie Głównej.

3. Wojewódzkim komendom podlegają powiatowe komendy straży pożarnych.

Art. 2. 1. Do zakresu działania komend straży pożarnych należy kierownictwo i nadzór nad całością kształtem ochrony przeciwpożarowej, a w szczególności:

- 1) sprawy organizacji straży pożarnych i okręgowych pogotowi pożarniczych oraz nadzoru nad ich ustrojem i działalnością,
- 2) sprawy szkolenia fachowego w zakresie akcji zapobiegawczej i walki z pożarami,

3) sprawy planowania potrzeb technicznych straży pożarnych, dotyczące sprzętu, ekwipunku, narzędzi i taboru,

4) sprawy popierania wynalazków i wytwórczości przeciwpożarowej, tudzież sprawy wniosków, dotyczących normalizacji w zakresie ochrony przeciwpożarowej,

5) współdziałanie z władzami państwowymi i samorządowymi, związkami zawodowymi oraz organizacjami społecznymi w zakresie: obrony przeciwlotniczej, walki z powodzią i innymi klęskami, ratownictwa i pomocy sanitarnej, wychowania fizycznego, przysposobienia wojskowego i zawodowego oraz pracy kulturalno-oświatowej.

2. Minister Administracji Publicznej ustali w drodze rozporządzenia szczegółowy zakres działania komend straży pożarnych.

Art. 3. Minister Administracji Publicznej określi w drodze rozporządzenia, wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu, organizację komend straży pożarnych.

Art. 4. 1. Komendanta Głównego Straży Pożarnych mianuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów, na wniosek Ministra Administracji Publicznej.

2. Zastępców Komendanta Głównego, wojewódzkich komendantów straży pożarnych oraz komendantów warszawskiej i łódzkiej komendy straży pożarnych mianuje i odwołuje Minister Administracji Publicznej na wniosek Komendanta Głównego.

3. Powiatowych oraz miejscowych komendantów straży pożarnych mianuje i odwołuje Komendant Główny po zasięgnięciu opinii prezydium terenowo właściwej rady narodowej.

Art. 5. Minister Administracji Publicznej ustali w drodze zarządzenia wzór oznaki, umundurowania oraz dystynkcje dla personelu technicznego komendy straży pożarnych.

R o z d z i a ł 2.

Działalność zapobiegawcza.

Art. 6. 1. Minister Administracji Publicznej w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami wyda w drodze rozporządzenia przepisy o zapobieganiu powstawania i rozszerzania się pożarów oraz w innych sprawach, związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym.

2. Wszystkie osoby fizyczne lub prawne obowiązane są współdziałać w akcji zapobiegawczej i ponoszą odpowiedzialność za szkody, jakie z powodu ich niedbałości, lekkomyślności lub opieszałości w wykonywaniu poleceń władz pożarniczych poniósł powierzony im pieczy majątek narodowy wskutek wybuchu pożaru.

Art. 7. 1. Właściwa władza naczelną lub centralną zarządy poszczególnych gałęzi przemysłu obowiązane są na wniosek Komendy Głównej Straży Pożarnych przydzielić techników pożarniczych do zespołów zakładów lub poszczególnych obiektów. Do zadań techników pożarniczych należy opracowanie regulaminu i planów obrony przeciwpożarowej zespołu zakładów i obiektów, do których zostali przydzieleni.

2. Na kierowniku (dyrektorze) zakładu, przedsiębiorstwa lub instytucji spoczywa odpowiedzialność za utrzymanie powierzonego mu obiektu w stanie należytego zabezpieczenia przeciwpożarowego, a w szczególności za przestrzeganie i wykonywanie zarządzeń przeciwpożarowych.

R o z d z i a ł 3.

Straże pożarne.

Art. 8. 1. Do wypełnienia zadań ochrony przeciwpożarowej i do akcji ratowniczej powołane są straż pożarne.

2. Ze względu na miejsce działania straż pożarne dzielą się na straż terenowe i zakładowe.

3. Ze względu na charakter pełnienia służby w strażach pożarnych dzielą się one na:

- 1) zawodowe, stanowiące organa gmin (miejskich i wiejskich), zakładów, przedsiębiorstw lub instytucji, złożone z osób, pełniących służbę pożarniczą zawodowo na podstawie stosunku służbowego lub umowy o pracę z gminą, zakładem, przedsiębiorstwem lub instytucją,
- 2) ochotnicze, utworzone jako stowarzyszenia ochotniczej straży pożarnej w trybie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 808),
- 3) obowiązkowe, powołane uchwałą miejskiej (gminnej) rady narodowej, zatwierdzonej przez prezydium

wyższej rady narodowej spośród mieszkańców miejscowości albo pracowników zakładu, przedsiębiorstwa lub instytucji, gdy zawodowa lub ochotnicza straż pożarna nie może zostać utworzona lub gdy istniejąca straż pożarna (okręgowe pogotowie pożarnicze) nie zapewnia wystarczającego zabezpieczenia przeciwpożarowego.

4. Straże pożarne podlegają w swej działalności nadzorowi i kontroli właściwych terenowo powiatowych i gminnych rad narodowych.

5. Minister Administracji Publicznej ustali w drodze zarządzenia statut wzorowy ochotniczych straży pożarnych.

Art. 9. 1. Minister Administracji Publicznej na wniosek Komendanta Głównego Straży Pożarnych orzeka, które gminy obowiązane są powołać i utrzymywać zawodowe straż pożarne, a powiatowe związki samorządowe — okręgowe pogotowia pożarnicze.

2. Wojewódzki komendant straży pożarnych:

- 1) ustala w porozumieniu z kierownictwem interesowanych zakładów pracy, które z nich i w jakim zakresie obowiązane są powołać i utrzymywać zakładowe straż pożarne,
- 2) udziela opinii w sprawach założenia ochotniczych straży pożarnych,
- 3) składa wnioski w sprawach powołania obowiązkowych straży pożarnych.

Art. 10. 1. Zakłady, przedsiębiorstwa lub instytucje, zwolnione od obowiązku utrzymywania własnych straży pożarnych, wspólnie ze związkami samorządowymi muszą świadczyć na koszt utrzymania terenowych straży pożarnych.

2. Wysokość tych świadczeń ustali Minister Administracji Publicznej w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami w zależności od rzeczywistych potrzeb lokalnej obrony przeciwpożarowej.

3. Świadczenia te będą ściągane w trybie egzekucji administracyjnej.

Art. 11. 1. Członkowie straży pożarnych podlegają obowiązkowi ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków w czasie pełnienia służby.

2. Koszty tego ubezpieczenia pokrywają:

- 1) zakłady, przedsiębiorstwa i instytucje — w odniesieniu do zakładowych straży pożarnych,
- 2) gminy — w odniesieniu do innych straży pożarnych, nie objętych pkt 1,
- 3) powiatowe związki samorządowe — w odniesieniu do okręgowych pogotowia pożarniczych.

Art. 12. Członkowie straży pożarnych w czasie pełnienia służby korzystają z ochrony prawa na równi z urzędnikami w rozumieniu ustaw karnych.

Art. 13. 1. Wszystkie osoby fizyczne i prawne na terenie gminy obowiązane są do współdziałania w akcji ratowniczej straży pożarnej.

2. Komendant Straży Pożarnej, będącej w akcji ratowniczej, upoważniony jest do wydawania na miejscu ustnych zarządzeń, uzasadnionych potrzebami akcji ratowniczej. Zarządzenia te podlegają natychmiastowemu wykonaniu i mogą być wykonane przymusowo.

3. Minister Administracji Publicznej wyda w drodze zarządzenia szczegółowe przepisy, dotyczące wykonywania obowiązku współdziałania w akcji ratowniczej straży pożarnej oraz zwolnień od tego obowiązku.

4. Minister Administracji Publicznej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości unormuje sprawę wynagrodzenia szkód, poniesionych przez osoby trzecie w związku z akcją ratowniczą i wykonaniem zarządzeń, o których mowa w ust. 2.

R o z d z i a ł 4.**Świadczenia finansowe.**

Art. 14. Koszty ochrony przeciwpożarowej ponoszą:

- 1) Skarb Państwa w ramach kredytów, przewidzianych w ustawie skarbowej oraz w planach inwestycyjnych, w zakresie poczynań o charakterze ogólnopństwowym,
- 2) gminy (miejskie, wiejskie) — w zakresie utrzymywania i wyposażenia terenowych straży pożarnych,
- 3) powiatowe związki samorządowe — w zakresie utrzymywania i wyposażenia okręgowych pogotowi pożarniczych,
- 4) zakłady, przedsiębiorstwa i instytucje, zobowiązane do utrzymywania zakładowych straży pożarnych albo w których powołano obowiązkowe straże pożarne — w zakresie utrzymywania i wyposażenia tych straży pożarnych,
- 5) stowarzyszenia ochotniczej straży pożarnej — w zakresie, przewidzianym statutami tych stowarzyszeń.

R o z d z i a ł 5.**Przepisy karne.**

Art. 15. Kto w czasie akcji ratowniczej odmawia wykonania zarządzeń, wydanych na miejscu pożaru przez komendanta straży pożarnej — podlega karze więzienia do lat trzech.

Art. 16. Kto:

- 1) utrudnia lub uniemożliwia wykonanie zadań straży pożarnych,
 - 2) zaniedbuje szczególne obowiązki osób, sprawujących pieczę lub zarząd obiektami, objętymi akcją zapobiegawczą (art. 6 ust. 2) —
- podlega karze więzienia do lat dziesięciu.

Art. 17. 1. Kto:

- 1) wprowadza w błąd straże pożarne złośliwymi alarmami,
 - 2) nie stosuje się do rozporządzeń i zarządzeń, wydanych na podstawie niniejszej ustawy —
- podlega karze aresztu do trzech miesięcy lub grzywny do 150.000 zł albo obu tym karom łącznie.

2. Do orzekania powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

R o z d z i a ł 6.**Przepisy końcowe.**

Art. 18. 1. Uchyla się moc obowiązującą ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 365).

2. Istniejące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stowarzyszenia ochotniczej straży pożarnej działają nadal na podstawie swoich statutów oraz przepisów prawa o stowarzyszeniach i niniejszej ustawy. Stowarzyszenia te zachowują swój majątek, którym zarządzają zgodnie z przepisami statutu.

Art. 19. Wykonanie ustawy porucza się Ministrowi Administracji Publicznej w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 20. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Minister Administracji Publicznej: *Wł. Wolski*

Minister Sprawiedliwości: *H. Świątkowski*